

T.C.
HÂKİMLER VE SAVCILAR YÜKSEK KURULU

Sayı : 87742275-010.03-0121-2014

30/04/2014

Konu : Hâkim ve Cumhuriyet savcılarının nöbet
hizmetlerinin yerine getirilmesine ilişkin
usul ve esaslar

YÖNERGE

No: 3

Bilindiği üzere, 24/2/1983 tarihli ve 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu'nun "Çalışma saatleri" kenar başlıklı 54 üncü maddesinde; *"Hâkim ve savcılar, haftalık çalışma süresi ve günlük çalışma saatleri yönünden Devlet Memurları Kanunu'ndaki hükümlere tabidirler. Ancak, hizmetin gerekleri ile görevin özelliklerinden doğan hâllerde mesai saatleri dışında ve tatil günlerinde nöbet tutarlar.*

Nöbet gün ve saatleri ile nöbet tutanların dinlenme hakları, iş ve kadro durumlarına göre Cumhuriyet savcıları için Cumhuriyet başsavcuları, hâkimler için adli yargı adalet komisyonu başkanları tarafından, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca belirlenecek esaslara göre tespit edilir.

Özel kanunlardaki hükümler saklıdır."

Hükmü yer almaktadır.

Anılan maddeden, haftalık çalışma süresi ve günlük çalışma saatleri yönünden Devlet Memurları Kanunu hükümlerine tabi tutulan hâkim ve Cumhuriyet savcılarının, nöbet hizmetleri yönünden bu Kanun'a tabi tutulmadığı, nöbet hizmetlerine ilişkin esasların, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu tarafından belirleneceği anlaşılmaktadır.

(Ek cümle: HSYK Genel Kurulunun 5/4/2017 tarihli ve 672 sayılı kararı ile) Bu Yönergede öngörülen usul ve esaslar, niteliğine uygun düştüğü ölçüde, bölge adliye mahkemeleri yönünden de geçerlidir.

Bu itibarla;

Hâkim ve Cumhuriyet savcılarının mesai saatleri sonrasında adalet hizmetlerini zamanında, tam ve etkin bir şekilde yerine getirebilmelerini sağlamak amacıyla nöbet hizmetlerinin yürütülmesi hususunda aşağıdaki usul ve esasların belirlenmesi uygun görülmüştür.

A) Ortak Hükümler:¹

1) Nöbet hizmetlerine ilişkin düzenlemelerin, hafta sonu, resmî tatil ve mesai saatleri dışındaki çalışmaları kapsamı,

2) Nöbet listelerinin ağır ceza merkezi ve mülhakatları için Cumhuriyet savcılarının yönünden ağır ceza Cumhuriyet başsavcılarınınca, hâkimlerle ilgili olarak adli yargı ilk derece mahkemesi adalet komisyonu başkanlarınınca, **(Ek ibare: HSYK Genel Kurulunun 5/4/2017 tarihli ve 672 sayılı kararı ile)** bölge adliye mahkemeleri yönünden ilgisine göre bölge adliye mahkemesi Cumhuriyet başsavcılarınınca veya adalet komisyonu başkanlarınınca düzenlenmesi,

3) **(Mülga: HSK Genel Kurulunun 4/12/2024 tarihli ve 1966 sayılı kararı ile)²**

4) Hâkim ve Cumhuriyet savcılarınınca hamile olanlara, doktor raporuyla belgelenmesi hâlinde hamileliğin yirmi dördüncü haftasından önce ve her hâlde hamileliğin yirmi dördüncü haftasından itibaren ve doğumdan sonraki **(Değişik ibare: HSYK Genel Kurulunun 18/1/2017 tarihli ve 5 sayılı kararı ile)** iki yıl süreyle gece nöbeti tutturulmaması,

5) Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Genel Kurulunun 4/9/2013 tarihli ve 606 sayılı kararı ile saat 20:00 dan 07:00 a kadar devam eden zaman süresinin gece kavramı olarak belirlendiğinin bilinmesi,

6) Adli hizmetlerin devamlılığı gereği nöbet tutan hâkim ve Cumhuriyet savcılarınınca, olay yeri veya adliyeye gitmelerini gerektiren adli nitelikteki iş ya da olay meydana gelmediği sürece, nöbetlerini görev mahallerinde geçirme zorunluluğunun bulunmadığı dikkate alınmak suretiyle;

a) Büyükşehir belediyesi bulunan mahallerde görev yapan hâkim ve Cumhuriyet savcılarınınca bizzat adliyede mesai sonrası nöbet tutanlara,

b) (a) bendinde sayılan mahallerden bizzat adliyede nöbet tutulmayan yerler ile (a) bendi dışındaki mahallerde görev yapan hâkim ve Cumhuriyet savcılarınınca, saat 20:00 dan sonra adliye, olay yeri, hastane gibi yerlerde soruşturma veya kovuşturma işlemlerini yerine getirmesi, bu iş ve işlemlerin en az dört saat sürmesi kaydıyla, nöbet sonrası ilk mesai günü istirahat verilmesi, iş ve kadro durumunun müsait olmaması hâlinde istirahat hakkının iş ve kadro durumunun uygun olduğu ilk gün kullandırılması,

7) Dinlenme hakkının kullanılmasına ilişkin izin ilgisine göre ağır ceza Cumhuriyet başsavcısı veya adli yargı ilk derece mahkemesi adalet komisyonu başkanı tarafından verilmesi ve bu izinlerin kayıt altına alınması,

8) Bu hakkın kullanılması sırasında görev mahallinin terk edilmemesi ve zorunlu hâllerde ağır ceza Cumhuriyet başsavcısı veya adli yargı ilk derece mahkemesi adalet komisyonu başkanınınca çağrısı üzerine göreve gelmesi gerektiğinin bilinmesi,

9) Belirlenen ilkeler doğrultusunda, mahallin şartları da gözetilerek nöbet hizmetlerinin hangi esaslara göre yürütüleceğinin (nöbet süresi, nöbetçiye ulaşılamadığı hâllerde yapılacak işlemler, dinlenme hakkı gibi), nöbete ilişkin olarak düzenlenecek kararda açıkça belirtilmesi,

10) Nöbet hizmetlerinin yerine getirilmesinde şikâyetçi, mağdur, sanık, tanık ve ilgili diğer kişilerin bekletilmemesi, muhtemel yakınmaların önüne geçilmesi amacıyla ilgili makamlarca gerekli tedbirlerin alınması,

¹ HSK Genel Kurulunun 4/12/2024 tarihli ve 1966 sayılı kararı ile bölüm başlığı olarak eklenmiştir.

² Mülga 3 üncü madde, "B) Hâkim Nöbetleri" bölümünün 1 inci maddesi olarak yeniden düzenlenmiştir.

B) Hâkim Nöbetleri:³

1) Nöbetlerin düzenlenmesinde;

a) Birinci bölgelerde (**Ek ibare: HSK Genel Kurulunun 4/12/2024 tarihli ve 1966 sayılı kararı ile**) yalnızca ceza hâkimlerinin nöbet listesine dâhil edilmesi, ancak;

aa) Beşten az icra mahkemesi hâkimi bulunan mahallerde icra mahkemesi hâkimleri ile ceza hâkimlerinin nöbet listesine dâhil edilmesi, beş veya daha fazla icra mahkemesi hâkimi bulunan mahallerde ise yalnızca ceza hâkimlerinin nöbet listesine dâhil edilmesi, icra mahkemesi hâkimlerinin genel nöbete dâhil edilmeyerek icra mahkemeleri nöbeti yönünden kendi aralarında ayrı bir nöbet uygulaması yapılması,

bb) (**Ek cümle: HSK Genel Kurulunun 4/12/2019 tarihli ve 412 sayılı kararı ile**) Dört ve daha fazla sulh ceza hâkimliği bulunan mahallerde nöbetin o yerdeki sulh ceza hâkimleri arasında; dörtten az sulh ceza hâkimliği bulunan mahallerde ise o yerdeki diğer ceza hâkimlerinin nöbet listesine dâhil edilerek sulh ceza hâkimliği nöbetinin planlanması, tüm bölgelerde; müstakilen sulh ceza hâkimliğinde görevlendirilen hâkimlerin, adli yargı adalet komisyonları başkanlarınca başka mahkemelerde veya işlerde görevlendirilmemesi, ancak müstemir yetki düzenlemesiyle sulh ceza hâkimlerine ilaveten verilen genel yetkiye istinaden diğer mahkemelerde veya işlerde görevlendirilmesi,

b) Diğer bölgelerde tüm hâkimlerin nöbet listesine dâhil edilmesi,

c) (**Ek bent: HSYK Genel Kurulunun 5/4/2017 tarihli ve 672 sayılı kararı ile**) Bölge adliye mahkemelerinde bir başkan ile yeteri kadar üyenin nöbetçi heyet olarak belirlenmesi,

C) Cumhuriyet Savcısı Nöbetleri:⁴

1) Cumhuriyet başsavcılıkları nöbet hizmetlerinde etkinlik ve verimliliğin sağlanması bakımından, kurulduğu il merkezi veya ilçe ile bunlara adli yönden bağlanan (adli teşkilatı olmayan) ilçelerin nüfusu bir milyon ve üzeri olan yer Cumhuriyet başsavcılıklarında “Nöbet Hizmetleri Bürosu” kurulabileceği; büronun görev tanımı ile çalışma usul ve esasları gibi hususların ilgili Cumhuriyet başsavcısınca belirlenmesi,

2) Mesai saati de dâhil olmak üzere 24 saat esasına göre nöbet tutulan yerlerde ilgiliye iki gün nöbet izni verilmesi, bu kapsamda nöbet gün ve saatleri ile nöbet tutanların dinlenme hakları bakımından 2802 sayılı Kanun’un 54 üncü maddesinde öngörülen haftalık çalışma süresine riayet edilmesi,

3) Nöbet hizmetleri bürosunda görevlendirilecek Cumhuriyet savcılarının Cumhuriyet başsavcısı tarafından belirlenmesi, büroda görev yapacak Cumhuriyet savcılarının durumlarının her yıl gözden geçirilmesi; ilgililere Cumhuriyet başsavcısınca uygun görülen hâller haricinde soruşturma dosyası tevzi edilmemesi,

4) Nöbet hizmetleri bürosu kurulmayan mahallerde bu Yönergede yer alan ortak hükümler uyarınca işlem tesisi,

Konularında gerekli dikkat ve özenin gösterilmesi hususunun, Genel Kurulun 30/4/2014 tarihli ve 215 sayılı kararı ile tüm teşkilata duyurulmasına karar verilmiştir.

³ HSK Genel Kurulunun 4/12/2024 tarihli ve 1966 sayılı kararı ile yeni bölüm olarak eklenmiştir.

⁴ HSK Genel Kurulunun 4/12/2024 tarihli ve 1966 sayılı kararı ile yeni bölüm olarak eklenmiştir.